

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2023 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu
przyznawania i wypłaty płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub
innymi szczególnymi ograniczeniami w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej
Polityki Rolnej na lata 2023–2027**

Na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 483) w § 4:

1) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Przy ustalaniu spełnienia warunku posiadania zwierząt, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 i 7, w przypadku zwierząt gatunków: alpaki (*Vicugna pacos*), daniele (*Dama dama*), jelenie szlachetne (*Cervus elaphus*) i lamy (*Lama glama*), które nie zostały zgłoszone do komputerowej bazy danych prowadzonej na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, za wystarczające uznaje się złożenie przez rolnika, w terminie do dnia 31 października roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW, za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, oświadczenia o posiadanych zwierzętach, zawierającego informację o ich gatunku, rodzaju, płci, wieku, liczbie i okresie posiadania oraz numer siedziby stada.”;

2) w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 716).

„W przypadku stawek podstawowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 i 7, liczbę DJP oblicza się jako sumę iloczynów liczby poszczególnych rodzajów zwierząt i współczynników ich przeliczenia na DJP, według średniego stanu z okresu wskazanego w ust. 3, przy czym liczba posiadanych zwierząt jest ustalana na podstawie danych zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz oświadczeń, o których mowa w ust. 3a.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA I
ROZWOJU**

WSI

Mariusz Gorzowski
dyrektor
Departamentu Prawnego
za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i
redakcyjnym
/podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

Zmiana rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 483) wprowadzana jest w celu umożliwienia rolnikom otrzymania wyższych stawek płatności na obszarach ONW typ górski i typ specyficzny strefa II, w których co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych jest położonych powyżej 350 m n.p.m. dla gospodarstw rolnych z minimalną obsadą zwierząt trawożernych, których liczba w przeliczeniu na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) wynosi co najmniej 0,5 DJP na 1 ha wszystkich posiadanych przez rolnika użytków rolnych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (§ 2 ust. 1 pkt 5 i 7 zmienianego rozporządzenia), do ustalenia spełniania warunku posiadania minimalnej obsady zwierząt brane są pod uwagę zwierzęta gatunków, które były uwzględniane dotychczas, w ramach poprzedniego okresu programowania, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, tj. bydło, konie, kozy, owce, jak również zwierzęta trawożerne gatunków, które dotychczas nie były brane pod uwagę przy obliczaniu liczby DJP, tj. alpaki, daniele, gęsi, jelenie, lamy, muły oraz osły.

Uwzględnienie tych gatunków umożliwia spełnienie warunku posiadania zwierząt większej liczbie rolników, dzięki czemu mogą oni otrzymać wyższe stawki płatności.

Przy ustalaniu spełniania warunku posiadania zwierząt brane są pod uwagę zwierzęta posiadane przez rolnika lub jego małżonka w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września danego roku, w odniesieniu do których rolnik dokonał wymaganych, na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, zgłoszeń do komputerowej bazy danych.

Ponieważ w odniesieniu do zwierząt gatunków jeleniowatych oraz wielbłądowatych, czyli alpaki, danieli, jeleni oraz lam, istnieją trudności w możliwościach zgodnego z obowiązującymi przepisami ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt ich znakowania, konieczne jest wprowadzenie innej formy zgłaszania posiadania zwierząt tych gatunków. Zasady rejestracji zwierząt w komputerowej bazie danych zostały określone w rozporządzeniu

2016/429² i wykonane przepisami ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt³. Za właściwe oznakowanie zwierząt z rodziny jeleniowatych uznaje się te zwierzęta, które zostały oznakowane zgodnie z art. 73 ust. 2 rozporządzenia 2019/2035⁴, przy pomocy: (a) zwykłego kolczyka, wymienionego w załączniku III lit. a rozporządzenia 2019/2035, przymocowanego do każdej małżowiny usznej zwierzęcia w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był widoczny, czytelny i trwały lub (b) przy pomocy wszczepianego transpondera, wymienionego w załączniku III lit. e rozporządzenia 2019/2035, w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był czytelny i trwały lub (c) tatuażu, wymienionego w załączniku III lit. g rozporządzenia 2019/2035, umieszczonego na zwierzęciu w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był trwały.

Mając na uwadze, że dotychczas żaden z producentów środków identyfikacji zwierząt nie wyraził zainteresowania rozszerzeniem swojej oferty na środki identyfikacji jeleniowatych i wielbłądowatych, a tatuaż często nie jest możliwy do zastosowania z uwagi na ekstensywny chów zwierząt, należy wprowadzić odstępstwo od konieczności stosowania przepisów ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji tych gatunków zwierząt, polegające na umożliwieniu rolnikom składania oświadczenia o posiadaniu zwierząt z gatunków jeleniowatych oraz wielbłądowatych, które nie zostały oznakowane, zgodnie z przepisami ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Dzięki temu, zwierzęta wskazane w oświadczeniu będą mogły być brane pod uwagę przy wyliczaniu minimalnej obsady zwierząt, będącej podstawą do otrzymania wyższych płatności ONW.

W związku z powyższym, w § 3 ust. 3 w pkt 2 projektu zmiany rozporządzenia, wprowadza się przepis, zgodnie z którym w przypadku zwierząt gatunków: alpaki (*Vicugna pacos*), daniele (*Dama dama*), jelenie szlachetne (*Cervus elaphus*) i lamy (*Lama glama*), rolnik może złożyć oświadczenie o posiadanych zwierzętach. Oświadczenie to zawiera informacje dotyczącą gatunku, rodzaju, okresu posiadania oraz liczby zgłaszanych zwierząt.

Biorąc pod uwagę określony w przepisach termin posiadania zwierząt, tj. od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września danego roku, rolnik powinien złożyć wymagane oświadczenie na formularzu udostępnionym przez Agencję, w terminie do dnia 30 października roku, w którym

² rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającego i uchylającego niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2016, str. 1, z późn. zm.),

³ ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. poz. 2727, z późn. zm.),

⁴ rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 2019/2035 z dnia 28 czerwca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych (Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 115, z późn. zm.),

został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW, za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W konsekwencji przepisy zawarte w ust. 4 przedmiotowego paragrafu, określające zasady obliczenia liczby DJP i podstawy ustalania liczby posiadanych zwierząt, są uzupełnione o informacje o liczbie posiadanych zwierząt, które rolnik przekazuje poprzez złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 2.

Takie rozwiązanie umożliwi wszystkim rolnikom posiadającym zwierzęta gatunków jeleniowatych oraz wielbłądowatych na obszarach ONW typ górski i typ specyficzny strefa II, w których co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych jest położonych powyżej 350 m n.p.m., wnioskowanie o wyższe płatności, spełniając jednocześnie zasadę równego traktowania.

Zgodnie z § 2 projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Dzięki temu przepisy projektowanego rozporządzenia będą obowiązywały przed upływem terminu wskazanego jako końcowy przy obliczaniu liczby posiadanych zwierząt. Proponowany termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego.

Przepisy nie będą miały wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Przepisy nie będą miały wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w trybie § 27 ust. 4 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348).

Projektowane rozporządzenie wraz z dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r.

o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

<p>Nazwa aktu</p> <p>Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Krzysztof Cieciora, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Anna Domaracka, Naczelnik Wydziału Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli oraz Płatności ONW Departament Płatności Bezpośrednich, tel.: 22 623 12 34 adres e-mail: Anna.Domaracka@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 6 lipca 2023 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe - art.71 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412)</p> <p>Numer w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa: 554</p>
<p>OCENA SKUTKÓW REGULACJI</p>	
<p>1. Jaki problem jest rozwiązywany?</p>	
<p>Umożliwienie otrzymywania wyższych stawek płatności dla rolników posiadających zwierzęta z gatunków jeleniowate oraz wielbłądowate na obszarach ONW typ górski i typ specyficzny strefa II, w których co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych jest położonych powyżej 350 m n.p.m., bez konieczności ich zgłoszenia do komputerowej bazy danych na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.</p>	
<p>2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt</p>	
<p>Rekomendowanym rozwiązaniem jest działanie legislacyjne polegające na wprowadzeniu możliwości deklarowania przez rolników posiadania zwierząt z gatunków jeleniowate oraz wielbłądowate, w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września danego roku, poprzez złożenie oświadczenia. W odniesieniu do tych gatunków nie będzie obowiązku, tak jak w przypadku innych gatunków, dokonania zgłoszeń do komputerowej bazy danych, wymaganych na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Oczekiwany efekt to umożliwienie spełnienia warunku posiadania zwierząt większej liczbie rolników, dzięki czemu będą mogli otrzymać wyższe stawki płatności. Cel projektu rozporządzenia może zostać osiągnięty jedynie za pomocą środków o charakterze legislacyjnym.</p>	
<p>3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?</p>	
<p>Inne państwa członkowskie UE ustanawiają warunki przyznawania płatności ONW również za pomocą działań legislacyjnych. Na obecnym etapie prac legislacyjnych brak jest szczegółowych informacji o sposobie rozwiązania konkretnych kwestii przez inne państwa. Jednocześnie należy zwrócić uwagę,</p>	

że państwa członkowskie mają pewną swobodę w dostosowaniu niektórych rozwiązań do specyficznych potrzeb danego kraju.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Beneficjenci płatności ONW	ok. 740 000 rolników	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), dane za 2022 r.	Umożliwienie otrzymywania wyższych stawek płatności dla rolników posiadających zwierzęta z gatunków jeleniowate oraz wielbłądowate na obszarach ONW typ górski i typ specyficzny strefa II, w których co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych jest położonych powyżej 350 m n.p.m.
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Centrala, 16 oddziałów regionalnych oraz 314 biur powiatowych ARiMR	–	Wprowadzane zmiany będą skutkowały koniecznością dostosowania procedur i systemu informatycznego do zmian w systemie płatności ONW wprowadzonych ze skutkiem od 2023 r.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Rozwiązania zawarte w projekcie będą przedmiotem konsultacji z:

1. Radą Dialogu Społecznego,
2. Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
3. Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
4. Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”,
5. Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej,
6. Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”,
7. Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”,
8. Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
9. Polska Federacją Rolną,
10. Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników,

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Nie dotyczy											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego i pozostałych jednostek sektora finansów publicznych. Wpływ stosowania płatności ONW dla rolników na sektor finansów publicznych (w tym koszty implementacji zreformowanego systemu), został wykazany w OSR ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej (Dz. U. poz. 412).											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							0				
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0				
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0				
	gospodarstwa rolne							0				
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							0				
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, sektor mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodzin.										
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	gospodarstwa rolne	Stosowanie płatności ONW ma pozytywnie wpłynąć na poziom życia i stabilność dochodów rolników.
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Brak wpływu
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Uszczegółowienie zasad przyznawania płatności ONW umożliwi pełne i prawidłowe wykorzystanie unijnych i krajowych środków finansowych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak dodatkowych informacji	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Projekt rozporządzenia nie przewiduje wprowadzenia obciążeń regulacyjnych wykraczających poza wymagane przepisami UE. Wnioski o przyznanie płatności ONW wraz ze wszystkimi dokumentami towarzyszącymi mogą być składane w formie elektronicznej. W związku z tym należy uznać, że projektowane rozwiązania są przystosowane do ich elektronizacji.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Brak wpływu na pozostałe obszary
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Rozwiązanie problemu nastąpi z dniem wejścia w życie przepisów projektowanego rozporządzenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Efekty będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak	